

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
Національної безпеки, права та
міжнародних відносин

(назва факультету)

27 серпня 2024 р., протокол №8

Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Історія України та українська культура»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»

спеціальності 052 «Політологія»

освітньо-професійна програма «Політичний менеджмент і PR»

факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин

кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту

Схвалено на засіданні кафедри
міжнародних відносин і
політичного менеджменту

(назва кафедри)

27 серпня 2024 р., протокол № 6

Завідувач кафедри

Вікторія ЗАГУРСЬКА-
АНТОНЮК

Гарант освітньо-професійної
програми

Віктор ПАЩЕНКО

Розробник: д.і.н., професор кафедри міжнародних відносин і політичного
менеджменту Андрій ШЕВЧУК
(науковий ступінь, посада, прізвище та власне ім'я)

Житомир
2024

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 2

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія України та українська культура» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 052 «Політологія», освітньо-професійна програма «Політичний менеджмент та PR» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Обов’язкова (обов’язкова, вибіркова)	
Модулів – 2	Спеціальність 052 «Політологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	-
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 5 самостійної роботи – 2,5	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	-
		Практичні	
		48 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		40 год.	-
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 66 % аудиторних занять, 33 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечення поступальності процесу засвоєння знань з історії України та української культури на основі аналізу процесу розвитку українського суспільства в цілому, аналізуючи всю сукупність етнічно-національної, суспільно-політичної, соціально-економічної та культурно-релігійної трансформації українського суспільства на шляху його багатовікового поступу. Вивчення освітньої компоненти створює умови для свідомої орієнтації молодого людини у сучасному світі, суспільстві, формування у неї відповідної активної соціальної та громадської позицій, підвищенні рівня духовної культури, культури спілкування і діяльності для сприяння їх соціалізації, активному включенню до соціально-політичного та економічного життя суспільства, підготовці до майбутньої професії.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- сформувані у студентів високу історико-патріотичну свідомість, любов до України, загальнолюдські духовні ціннісні орієнтації, сприйняття ідей гуманізму та демократизму, патріотизму та взаєморозуміння між народами на основі усвідомлення досвіду історії;
- поглибити засвоєння студентами історико-понятійного апарату предмету;
- забезпечити подальший розвиток історико-хронологічної пам'яті;
- ознайомити студентів з основними досягненнями вітчизняної та зарубіжної історіографії;
- навчити самостійно інтерпретувати історичний та культурний процеси;
- підготувати до свідомої активної участі в суспільному житті Української держави, усвідомлення її ролі та місця в Європі і світі формування співвідповідальності за долю України, Європи та світу.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 052 «Політологія»:

ЗК06. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 5

теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 052 «Політологія»:

РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.

РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.

РН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 6

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Давня, середньовічна та ранньомодерна історія і культура України

Тема 1. Вступ. Феномен української історії та культури (ЗК06, ЗК07, СК02, РН06, РН07, РН 13).

Особливості вітчизняної історії. Значення історії України в житті суспільства. Форми і методи роботи над курсом. Поняття «історія». Періодизація історії України. Структура, функції і концепції культури. Культура і цивілізація: спільне і відмінне.

Тема 2. Доісторична доба української історії та культури (ЗК06, ЗК07, РН06, РН07).

Початок формування людської цивілізації на території України. Ранні форми культури на українських землях. Трипільська культура та її місце в історії України.

Первісні державні утворення на території України (кіммерійці, скіфи, сармати, грецькі міста-держави Північного Причорномор'я). Культура епохи раннього залізного віку.

Слов'янський світ в VI–IX ст. (процес розвитку східнослов'янських племен, їх розселення, побут, вірування). Етногенез слов'ян. Перші протодержавні утворення східних слов'ян. Неоязичництво.

Тема 3. Україна-Русь (IX – перша половина XIV ст.) (ЗК06, ЗК07, СК02, РН06, РН07, РН13).

Проблема утворення Київської Русі в історіографії (норманська і хозарська теорії походження Київської Русі).

Виникнення і становлення Давньоруської держави (кінець IX – кінець X ст.). Піднесення і розквіт Київської Русі (кінець IX – середина XI ст.). Розвиток руських земель в умовах децентралізації Київської Русі. Монгольська навала і встановлення золотоординського іґа.

Галицько-Волинська держава.

Етнічний розвиток Київської Русі.

Україна-Русь у системі міжнародних відносин.

Культура Київської Русі та Галицько-Волинської держави (виникнення слов'янської писемності: черти і рези; київські графіті; кирилиця; література,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 7

освіта і наука, архітектура, музика, живопис).

Тема 4. Литовсько-польська доба української історії та культури (друга половина XIV – перша половина XVII ст.) (ЗК06, ЗК07, СК02, РН06, РН07, РН13).

Українські землі в колі геополітичних інтересів сусідніх держав (Литви, Польщі, Кримського ханства, Молдавії, Османської імперії, Московського царства).

Політичні, соціальні та етнокультурні процеси у Великому князівстві Литовському в XIV – першій половині XVI ст. Магдебурзьке право.

Польська цивілізація і Русь (на прикладі Люблінської та Брестської уній). Боротьба українського народу за права православної церкви у XVII ст. Полемічна література. Петро Могила. Стаття Наталі Яковенко «Здобутки і втрати Люблінської унії».

Розвиток культурних зв'язків України з культурними осередками Центральної і Західної Європи (Ю. Дрогобич, П. Русин, С. Оріховський та ін.).

Культура України литовсько-польської доби (XIV – перша половина XVII ст.). Розвиток освіти та книгодрукування. «Пересопницьке Євангеліє». Братства та їх роль в розвитку української культури. Архітектура і образотворче мистецтво XIV – I пол. XVII ст.

Тема 5. Козацтво в історії і культурі України (кінець XV–XVIII ст.) (ЗК06, ЗК07, СК02, РН06, РН07, РН13).

Основні причини, джерела, теорії, етапи формування і розвитку українського козацтва. Відродження козацьких традицій у незалежній Україні.

Запорозька Січ як центр консолідації національно-патріотичних сил, перехрестя багатьох культур і релігій. Устрій Січі. Традиції та звичаї запорожців. Створення реєстрового козацтва.

Запорозька Січ у міждержавних відносинах країн Європи та Азії (морські походи козаків у кінці XVI – першій половині XVII ст., участь у Хотинській, Тридцятилітній війнах, польсько-російській війні 1617–1618 рр. тощо). Петро Конашевич-Сагайдачний. Козацько-селянські повстання 90-х рр. XVI ст. та 20–30-х рр. XVII ст. «Ординація Війська Запорозького реєстрового». «Золотий спокій».

Українська національно-визвольна революція (1648–1676): проблеми назви, хронології, періодизація, основні етапи. Причини та привід до розгортання революції, рушійні сили. Загальна характеристика першого етапу революції (1648–1657). Богдан Хмельницький. Переяславська рада і Березневі статті.

Етап громадянської війни в Україні (1657–1659). Іван Виговський. Юрій

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 8

Хмельницький. Гадяцький договір і битва під Конотопом.

Українська козацька держава у колі геополітичних інтересів Польщі, Росії, Кримського ханства, Туреччини). Період Руїни в історії України: дискусії щодо назви та хронологічних рамок поняття. Причини Руїни (загальна характеристика).

Гетьманщина. Державотворча діяльність гетьмана Івана Мазепи. Гетьманування Пилипа Орлика. Перша українська конституція 1710 р. Колоніальна політика Російської імперії щодо України у XVIII ст. (І. Скоропадський, П. Полуботок, Д. Апостол, К. Розумовський).

Запорозька Січ у другій половині XVII–XVIII ст. Трагічна доля Запорозьких Січей після 1708 р.

Козацтво у системі міжнародних відносин.

Гайдамацький та опришківський рухи у XVIII ст. Максим Залізняк. Олекса Довбуш.

Культура України другої половини XVII–XVIII ст. Освіта, наука, книгодрукування. Києво-Могилянська академія. Феофан Прокопович. Григорій Сковорода. Бароко і класицизм в українському мистецтві.

Модуль 2

Змістовий модуль 2. Нова та новітня історія і культура України (XIX–початок XXI ст).

Тема 6. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.) (ЗК06, ЗК07, СК02, РН06, РН07, РН13).

Геополітичні зміни у Східній Європі наприкінці XVIII ст. та їх наслідки для українського народу (три поділи Речі Посполитої, наслідки російсько-турецьких воєн 1768–1774 та 1787–1791 рр. тощо).

Економічна політика Росії щодо України (особливості соціально-економічного розвитку підросійської України у першій половині XIX ст.; скасування кріпацтва 1861 р. та ліберально-демократичні реформи 60–70-х рр. та їхні наслідки для України; монополізація та концентрація виробництва на початку XX ст. Столипінська аграрна реформа).

Стан українських земель у складі Австро-Угорщини. Особливості соціально-економічного розвитку у XIX – на початку XX ст. Риси громадсько-політичного життя (національне відродження – діяльність Товариства священників, «Руської трійці»; вплив революції 1848–1849 рр. на життя краю; взаємодія течій москвофілів, народовців та радикалів). Виникнення перших політичних партій та політичне життя.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 9

Суспільно-політичне життя України: відродження національної свідомості:

Національне відродження в Україні у першій половині XIX ст. (місце України у планах Наполеона під час Вітчизняної війни 1812 р. та ставлення українців до завойовника; діяльність масонських та декабристських організацій; наслідки польських повстань 1830–1831 та 1863–1864 рр. на розгортання українського руху; діяльність Кирило-мефодіївців). Суспільні течії і рухи другої половини XIX ст. (народницький, соціал-демократичний, ліберальний та національний рухи). Наслідки дії Валуєвського циркуляру та Емського указу. Національний рух на початку XX ст. (виникнення перших політичних партій; здобутки національного руху під час першої російської революції 1905–1907 рр; сутність «столипінської реакції»).

Україна в роки Першої світової війни: світовий баланс сил та національні інтереси.

Культура України XIX – початку XX ст. Освіта і наука. Перші українські університети. Діяльність В. Каразіна, М. Кибальчича, І. Пулюя, М. Остроградського, В. Вернадського, В. Антоновича та ін. Література, театр і музика. «Театр корифеїв». М. Лисенко. Живопис, архітектура, скульптура. Визначні пам'ятники архітектури та скульптури XIX – початку XX ст. Модернізм як провідний художній метод мистецтва XX ст. (імпресіонізм, експресіонізм, футуризм, кубізм, сюрреалізм, абстракціонізм, поп-арт, оп-арт та ін.).

Тема 7. Боротьба за відродження державності України (1917–1920 рр.) (ЗК06, ЗК07, СК02, РН06, РН07, РН13).

Підвалини Української революції. Національно-політичні сили Національно-визвольної революції. Українська Центральна рада (4(17).03.1917 – 29.04.1918). Гетьманат П. Скоропадського. Директорія УНР (внутрішня і зовнішня політика). ЗУНР (внутрішня і зовнішня політика). Акт злуки 22 січня 1919 року. Боротьба об'єднаних сил УНР і ЗУНР за незалежність у 1919 році.

Роль політичних партій під час Української революції.

Трансформація революційних процесів у військове протиборство за владу (громадянська війна 1919–1920 рр.). Особливості політики радянської влади в Україні у 1919–1920 рр. Радянсько-польська війна і Україна. Варшавський і Ризький договори. Боротьба із армією генерала Врангеля.

Уроки української національної революції.

Національно-культурна політика Центральної Ради, П. Скоропадського, Директорії УНР та більшовиків у 1917–1921 рр.

Тема 8. Україна в міжвоєнний період (1921–1939) (ЗК06, ЗК07, СК02,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 10

РН06, РН07, РН13).

Україна в системі міждержавних відносин на початку 20-х рр. ХХ ст.

Державна економічна політика у 20–30-х рр. та її наслідки. НЕП – причини та привід до переходу до нової політики; реалізація політики.

Україна і утворення СРСР (етапи процесу, плани організації нового утворення – „договірної федерації” Х. Раковського, „автономізації” Й. Сталіна, „федералізації” В. Леніна).

Політика «коренізації» в Україні. Національні райони в Україні. Націонал-комуністи (М. Скрипник, М. Волобуєв, О. Шумський, М. Хвильовий).

Тоталітаризм в Україні: його сутність та механізм реалізації. Політичні репресії в Україні 30-х рр. Великий терор.

Форсування індустріалізації та насильницька колективізація. Голодомор 1932–1933 рр.

Становище та національно-визвольний рух в Західній Україні, Закарпатті, Буковині.

Суперечливий характер розвитку культури в 1920–1930-ті рр. «Розстріляне відродження».

Тема 9. Україна в роки Другої світової війни та першому повоєнному десятиріччі (ЗК06, ЗК07, СК02, РН06, РН07, РН13).

Друга світова війна як апогей кризи західної цивілізації. Українське питання напередодні Другої світової війни. Пакт Ріббентропа – Молотова. Вхідження західноукраїнських земель до складу СРСР. Радянізація Західної України.

Окупація України німецько-фашистськими військами. Рух Опору. Напад Німеччини на СРСР, невдачі Червоної армії в боях на території України в 1941 – 1942 рр. Місце України у планах фашистів. Встановлення фашистського окупаційного режиму. Голокост. Рух Опору на окупованій території: партизанський і підпільний рухи; націоналістична течія (мельниківці, бандерівці, «Поліська Січ» Тараса Бульби-Боровця). Визволення України. Внесок України в Перемогу над фашизмом. Житомирщина в роки ВВВ.

Особливості розвитку української культури періоду Другої світової війни.

Геополітичні наслідки Другої світової війни. УРСР в системі міжнародних відносин. Проблеми відбудови народного господарства: погляд із сьогодення. Голод 1946–1947 рр. Радянізація Західної України. Доля Української греко-католицької церкви. Операція «Вісла». Культурно-ідеологічні процеси в Україні у першому повоєнному десятиріччі («лисенківщина», «жданівщина», боротьба із космополітизмом; справа лікарів тощо).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 11

Тема 10. Україна у 50–80-ті рр. XX ст. (ЗК06, ЗК07, СК02, РН06, РН07, РН13).

Україна в умовах десталінізації. Шістдесятники.

Україна у період загострення кризи радянської системи (середина 1960-х – початок 1980-х рр.). Дисидентський рух.

«Перебудова» М. Горбачова й Україна: причини, суть, наслідки.

Утворення та діяльність перших політичних партій в Україні.

Тема 11. Розвиток незалежної України (ЗК06, ЗК07, СК02, РН06, РН07, РН 13).

Розпад СРСР, проголошення незалежності України. Державотворчі процеси в Україні (1991–2015 рр.). Помаранчева революція. Революція Гідності. Економічні проблеми та шляхи їх вирішення. Міжнаціональні відносини в сучасній Україні. Проблеми розвитку національної культури. Громадсько-політичне життя.

Україна і світове співтовариство: взаємовідносини і глобальні проблеми сучасності.

Політичне життя в незалежній Україні.

Події російсько-української війни. Волонтерський рух.

Особливості розвитку культури України в роки незалежності (1991–2024). Постмодернізм в сучасній українській літературі та мистецтві.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/052.00.1/Б/ОКЗ-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 12

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. «Давня, середньовічна та ранньомодерна історія і культура України»								
Тема 1. Вступ. Феномен української історії та культури	9	2	2	5	-	-	-	-
Тема 2. Доісторична доба української історії та культури	11	2	4	5	-	-	-	-
Тема 3. Україна-Русь (IX – перша половина XIV ст.).	13	4	4	5	-	-	-	-
Тема 4. Литовсько-польська доба української історії та культури (друга половина XIV – перша половина XVII ст.).	11	2	4	5	-	-	-	-
Тема 5. Козацтво в історії і культурі України (кінець XV–XVIII ст.).	15	4	5	6	-	-	-	-
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	60	14	20	26	-	-	-	-
Модуль 2								
Змістовий модуль 2. «Нова та новітня історія і культура України (XIX–початок XXI ст.)»								
Тема 6. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.)	8	2	4	2	-	-	-	-
Тема 7. Боротьба за відродження державності України (1917–1920 рр.)	12	4	6	2	-	-	-	-
Тема 8. Україна в міжвоєнний період (1921–1939).	8	2	4	2	-	-	-	-
Тема 9. Україна в роки Другої світової війни та першому повоєнному десятиріччі	10	4	4	2	-	-	-	-
Тема 10. Україна у 50–80-ті рр. XX ст.	8	2	4	2	-	-	-	-
Тема 11. Розвиток незалежної України	13	4	5	4	-	-	-	-
Модульний контроль 2	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	60	18	28	14	-	-	-	-
ВСЬОГО	120	32	48	40	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/052.00.1/Б/ОКЗ-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 13

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Давня, середньовічна та ранньомодерна історія і культура України			
1	Вступ. Феномен української історії та культури	2	-
2	Доісторична доба української історії та культури	4	-
3	Україна-Русь (IX – перша половина XIV ст.).	4	-
4	Литовсько-польська доба української історії та культури (друга половина XIV – перша половина XVII ст.).	4	-
5	Козацтво в історії і культурі України (кінець XV–XVIII ст.).	5	-
	Модульний контроль 1	1	-
Модуль 2			
Змістовий модуль 2. Нова та новітня історія і культура України (XIX–початок XXI ст.).			
6	Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.)	4	-
7	Боротьба за відродження державності України (1917–1920 рр.)	6	-
8	Україна в міжвоєнний період (1921–1939).	4	-
9	Україна в роки Другої світової війни та першому повоєнному десятиріччі	4	-
10	Україна у 50–80-ті рр. XX ст.	4	-
11	Розвиток незалежної України	5	-
	Модульний контроль 2	1	-
РАЗОМ		48	-

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Давня, середньовічна та ранньомодерна історія і культура України			
1	Вступ. Феномен української історії та культури. Структура, функції і концепції культури. Культура і цивілізація: спільне і відмінне.	5	-
2	Доісторична доба української історії та культури. Слов'янський світ в VI–IX ст. (процес розвитку східнослов'янських племен, їх розселення, побут, вірування). Етногенез слов'ян. Перші протодержавні утворення східних слов'ян. Неоязичництво.	5	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 14

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
3	Україна-Русь (IX – перша половина XIV ст.). Культура Київської Русі та Галицько-Волинської держави (виникнення слов'янської писемності: черти і резі; київські графіті та новгородські берестяні грамоти; кирилиця; література, освіта і наука, архітектура, музика, живопис).	5	-
4	Литовсько-польська доба української історії та культури (друга половина XIV – перша половина XVII ст.). Розвиток культурних зв'язків України з культурними осередками Центральної і Західної Європи (Ю. Дрогобич, П. Русин, С. Оріховський та ін.). Культура України литовсько-польської доби (XIV – перша половина XVII ст.). Розвиток освіти та книгодрукування. «Пересопницьке Євангеліє». Братства та їх роль в розвитку української культури. Архітектура і образотворче мистецтво XIV – I пол. XVII ст.	5	-
5	Козацтво в історії і культурі України (кінець XV–XVIII ст.). Гетьманщина. Державотворча діяльність гетьмана Івана Мазепи. Гетьманування Пилипа Орлика. Перша українська конституція 1710 р. Колоніальна політика Російської імперії щодо України у XVIII ст. (І. Скоропадський, П. Полуботок, Д. Апостол, К. Розумовський). Запорозька Січ у другій половині XVII–XVIII ст. Трагічна доля Запорозьких Січей після 1708 р. Гайдамацький та опришківський рухи у XVIII ст. Максим Залізняк. Олекса Довбуш. Культура України другої половини XVII–XVIII ст. Освіта, наука, книгодрукування. Києво-Могилянська академія. Феофан Прокопович. Григорій Сковорода. Бароко і класицизм в українському мистецтві.	6	-
Модуль 2			
Змістовий модуль 2. Нова та новітня історія і культура України (XIX–початок XXI ст.)			
6	Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.). Україна в роки Першої світової війни: світовий баланс сил та національні інтереси. Культура України XIX – початку XX ст. Освіта і наука. Перші українські університети. Діяльність В. Каразіна, М. Кибальчича, І. Пулюя, М. Остроградського, В. Вернадського, В. Антоновича та ін. Література, театр і музика. «Театр корифеїв». М. Лисенко. Живопис, архітектура, скульптура. Визначні пам'ятники архітектури та скульптури XIX – початку XX ст. Модернізм як провідний художній метод мистецтва XX ст. (імпресіонізм, експресіонізм, футуризм, кубізм, сюрреалізм, абстракціонізм, поп-арт, оп-арт та ін.).	2	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/052.00.1/Б/ОКЗ-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 15

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
7	Боротьба за відродження державності України (1917–1920 рр.). Національно-культурна політика Центральної Ради, П. Скоропадського, Директорії УНР та більшовиків у 1917–1921 рр.	2	-
8	Україна в міжвоєнний період (1921–1939). Становище та національно-визвольний рух в Західній Україні, Закарпатті, Буковині. Суперечливий характер розвитку культури в 1920–1930-ті рр. «Розстріляне відродження».	2	-
9	Україна в роки Другої світової війни та першому повоєнному десятиріччі. Проблеми відбудови народного господарства: погляд із сьогодення. Голод 1946–1947 рр. Радянізація Західної України. Доля Української греко-католицької церкви. Операція «Вісла». Культурно-ідеологічні процеси в Україні у першому повоєнному десятиріччі («лисенківщина», «жданівщина», боротьба із космополітизмом; справа лікарів тощо).	2	-
10	Україна у 50–80-ті рр. XX ст. «Перебудова» М. Горбачова й Україна: причини, суть, наслідки.	2	-
11	Розвиток незалежної України. Особливості розвитку культури України в роки незалежності (1991–2022). Постмодернізм в сучасній українській літературі та мистецтві.	4	-
РАЗОМ		40	-

7. Індивідуальні самостійні завдання

Виконання індивідуального самостійного завдання передбачає підготовку наукового повідомлення на основі опрацювання джерел та літератури одного із запропонованих питань:

1. Історичний аналіз:

- Виберіть важливу історичну подію в Україні та проаналізуйте її причини, перебіг та наслідки.
- Порівняйте два різні періоди в історії України, виділяючи подібності та відмінності.

2. Біографічне дослідження:

- Напишіть есе про життя та внесок видатної української історичної постаті.
- Дослідіть роль певної родини або династії в українській історії.

3. Культурологічне завдання:

- Проаналізуйте розвиток певного виду українського мистецтва (наприклад, література, музика, живопис) протягом конкретного історичного періоду.
- Дослідіть вплив іноземних культур на українську та навпаки.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 16

4. Робота з першоджерелами:

- Проаналізуйте історичний документ (наприклад, літопис, угоду, маніфест) та його значення для української історії.
- Порівняйте різні історичні джерела, що описують одну й ту саму подію.

5. Проектна робота:

- Створіть віртуальну виставку, присвячену певному аспекту української культури.
- Розробіть туристичний маршрут по історичних місцях України з детальним описом кожної локації.

6. Усна історія:

- Проведіть інтерв'ю з людиною старшого покоління про певний історичний період та проаналізуйте її спогади.

7. Медіа-аналіз:

- Проаналізуйте відображення певної історичної події або періоду в сучасних медіа (фільми, серіали, книги).

8. Регіональне дослідження:

- Дослідіть історію та культурні особливості свого рідного міста або регіону.

9. Порівняльний аналіз:

- Порівняйте певний аспект української історії або культури з аналогічним аспектом в іншій країні.

10. Проблемне завдання:

- Виберіть суперечливу тему в українській історії та проаналізуйте різні точки зору на неї.

Вимоги до оформлення індивідуального завдання

Завдання повинно бути виконано у вигляді письмової роботи обсягом від 5 стор. А4. Проектне завдання виконується у формі презентації (не менше 15 слайдів із відповідними посиланнями та вимогами до посилань).

Обов'язковими є посилання (не менше 4 на сторінці) та список використаної літератури та джерел (не менше 10 позицій з обов'язковим зазначенням електронного посилання).

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання.

Результат навчання	Методи навчання
РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/052.00.1/Б/ОКЗ-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 17

Результат навчання	Методи навчання
	– Практичні методи (виконання різних видів вправ (тестів), практичних завдань) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, розв'язання тестів, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ (тестів), практичних завдань) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, розв'язання тестів, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
РН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ (тестів), практичних завдань) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, розв'язання тестів, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 18

Результат навчання	Методи контролю
використовувати їх у професійній діяльності.	– Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Екзамен
РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Екзамен
РН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі письмової модульної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 19

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	52
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань ²	8
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1) написання конкурсної наукової роботи та захист з участю 2) написання конкурсної наукової роботи без участі 3) публікація наукової статті у фахових виданнях 4) підготовка та публікація тез із виступом 5) підготовка та публікація тез без виступу 6) індивідуальні дослідження без публікації 7) залучення або доєднання до неформальних позанавчальних заходів 8) членство та дослідницька робота у гуртках та центрах університету	До 20 балів
Разом за виконання завдань поточного контролю	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр
	денна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	40
Участь у дискусії	6
Виконання тестових завдань	6
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	52

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 20

вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = (P_{В100} \times ВК_{В} + P_{УД100} \times ВК_{УД} + P_{...} \times ВК_{...}) \times K_{НЗ}, \quad (1)$$

де $P_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{В100}$, $P_{УД100}$, $P_{...}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{УД}$, $ВК_{ТЗ}$, $ВК_{ЗК}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань. Значення вагових коефіцієнтів становить для денної форми:

$$ВК_{В} = 40 \div 80 = 0,5;$$

$$ВК_{УД} = 6 \div 80 = 0,075;$$

$$ВК_{ТЗ} = 6 \div 80 = 0,075;$$

$K_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт. Значення коригувального коефіцієнту становить $K_{НЗ} = 60 \div 100 = 0,6$.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань модульного контролю 1	20
Виконання завдань модульного контролю 2	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач вищої освіти виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. За складання екзамену здобувач вищої освіти може набрати 40 балів. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю у формі екзамену, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 21

цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 22

C	Задовільно	74-81
D		64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій¹

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Трипільська культура	Trypillian culture
2	Скіфи	Scythians
3	Київська Русь	Kievan Rus
4	Козацтво	Cossacks
5	Магдебурзьке право	Magdeburg law
6	Гетьманщина	Hetmanate
7	Братства	Brotherhoods
8	Писанкарство	Pysankarstvo
9	Вишиванка	Embroidery
10	Кобзарство	Kobzarism
11	Голодомор	Holodomor
12	УНР (Українська Народна Республіка)	UPR (Ukrainian People's Republic)
13	Центральна Рада	Central Rada
14	Розстріляне відродження	Executed revival
15	Дисидентський рух	Dissident movement
16	Чорнобильська катастрофа	The Chernobyl disaster
17	Незалежність України	Independence of Ukraine
18	Зовнішня політика України	Foreign policy of Ukraine
19	Помаранчева революція	Orange Revolution
20	Революція Гідності	Revolution of Dignity
21	Волонтерський рух	Volunteer movement
22	Вертеп	Nativity scene
23	Петриківський розпис	Petrykivka painting
24	Трембіта	Trembita
25	Кургани	Barrows

12. Рекомендована література

Основна література

1. Букач В. М. Історія української культури. Посібник: методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти. Одеса: ПНПУ, 2021. 120 с. URL: <https://cutt.ly/1eETelAU>
2. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ: Portal,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 23

2021. 408 с. URL: <http://resource.history.org.ua/item/0016145>

3. Історія України в джерелах: практикум / П. В. Морозов, І. В. Морозов, В. С. Власов [Електронне видання]. Київ: КОНВІ ПРИНТ, 2021. 564 с. URL: <https://undip.org.ua/library/istoriia-ukrainy-v-dzherelakh-praktykum/>

4. Історія української культури: навчально-методичний посібник для підготовки до практичних занять та самостійної роботи студентів спеціальності 034 Культурологія освітнього ступеня бакалавр / укладачі В. А. Дмитренко, В. І. Дмитренко. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2019. Ч. 1 (від найдавніших часів до середини XVII століття). 136 с. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/14684>

5. Шандра В., Аркуша О. Україна в XIX столітті: людність та імперії. Київ: Академперіодика, 2022. 436 с. URL: <https://cutt.ly/OeETuETs>

6. Шандра В., Аркуша О. Україна в XIX столітті: доба модернізації. Київ: Академперіодика, 2022. 706 с. URL: <https://cutt.ly/FeETixAS>

7. Kononenko N. Ukrainian Epic and Historical Song: Folklore in Context. University of Toronto Press, 2019. 329 с. URL: <https://cutt.ly/heETiCq0>

8. Kubicek P. The history of Ukraine. Bloomsbury Publishing USA, 2023. 280 p. URL: <https://www.bloomsbury.com/uk/history-of-ukraine-9781440880452/>

Допоміжна література

1. Борисова О., Климов А. Історія Української державності. У 2-х томах. Київ: Кондор, 2018. URL: <https://online-condor.com.ua/catalog/humanitarna-literatura/istoriya-ukrayinskoyi-derzhavnosti-pidruchnyk-dlya-vyshchkh>

2. В'ятрович В. Що таке історія України? // Історична правда. 2022. 14 листопада. Режим доступу: <https://www.istpravda.com.ua/columns/2022/11/14/162039/>

3. Гуржій О., Чухліб Т. Козацька Україна. Боротьба за державу (XVI-XVII ст.). К.: АРІЙ, 2020. 368 с.

4. Гуржій О. Західна Європа та Гетьманщина в середині XVII – XVIII ст.: Соціально-економічні аналогії, закономірності, специфіка / Відп. ред. В.А. Смолій. К., 2021. 128 с.

5. Даниленко В. М., Крупина В. О., Кульчицький С. В., Лисенко О. Є., Стяжкіна О. В., Якубова Л. Д. Україна в епіцентрі протистояння світових систем (1939–1990) / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Академперіодика, 2021. 544 с.

6. Історія України [текст]: Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: «Центр учбової літератури», 2018. 188 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/pidgotovka/istoriya-ukraini-tetarchuk-iv-1/read>

7. Краснянська Н. Д., Слободянюк О. Р. Історія України та історія української культури: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2018. 207 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 24

8. Кульчицький С. В. Симон Петлюра: "Я вірю і певний, що Україна як держава буде!" / НАН України. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ: Парламентське вид-во, 2021. 672 с.

9. Мицик Ю. А., Бажан О. Г. Від трипільців до кіборгів: Коротка історія України. К.: ТОВ "Видавництво "КЛІО", 2020. 688 с.

10. Огієнко І. Історія українського друкарства. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 504 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/gumanitarni-nauki/istoriya-ukrainskogo-drukarstva-1/read>

11. ПЕРЕЛОМ: Війна Росії проти України у часових пластах і просторах минушини. Діалоги з істориками. У 2-х кн. / Відп. ред. В. Смолій; Упоряд.: Г. Боряк, О. Ясь. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2022.

12. Польське національне повстання 1830-1831 рр. на Правобережній Україні: від міфів до фактів: кол. монографія / за ред. І. Кривошеї, Н. Моравця. К.: КНТ, 2019. 264 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/gumanitarni-nauki/polske-natsionalne-povstannya-1830-1831rrna-pravoberezhniy-ukraini-vid-mifiv-do-faktiv-krivosheya-i-1/read>

13. Польське національне повстання 1863-1864 рр. на Правобережній Україні: від міфів до фактів: кол. монографія / за ред. Ш. Кривошеї, Н. Моравця. Видання 2-е: КНТ, 2019. 185 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/gumanitarni-nauki/polske-natsionalne-povstannya-1863-1864-rr-na-pravoberezhniy-ukraini-vid-mifiv-do-faktiv-krivosheya-ii-1/read>

14. Реєнт О. Соціально-економічні та політичні трансформації в Україні (кінець XVIII – перші десятиліття XX століття). У 2-х кн. Кн. 1. К.: Інститут історії України, 2021.

15. Україна в історії Європи XIX – початку XXI ст.: історичні нариси / За ред. С. В. Віднянського. К.: Інститут історії України, 2020. 814 с.

16. Україна в міжцивілізаційних дискурсах античності, середньовіччя та раннього модерну. Київ: Інститут історії України Національної академії наук України, 2022. 568 с.

17. Черкас Б., Ващук Д. Східне Пограниччя Європи: Український фронт у добу пізнього середньовіччя / Упорядк. наук. апарату: С. Блащук, Ю. Грищенко. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2021. 176 с.

18. Чухліб Т. Гетьмани України: військо, політика, держава. К.: Арії, 2021. 352 с.

19. Чухліб Т. Козацька Україна на міжнародній арені. Київ: Видавництво "Арії", 2023. 352 с.

20. Шауренко О., Барвінок О. Історія первісного суспільства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2022. 192 с. URL: <https://online-condor.com.ua/catalog/humanitarna-literatura/istoriya-pervisnoho-suspilstva-navch-posib>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОКЗ- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 25

21. Шевчук А. В. Судова влада в житті суспільства Правобережної України (кінець XVIII – перша третина XIX ст.) / Наук. ред. В. Шандра. Житомир: Видавець Євенок О. О., 2022. 580 с.

22. Shevchuk A., Markevych O. Institute of Governor/Police Chief in Governance System of Russian Empire of the Late 18th Century – 60s of the 19th Century (on Materials of Volyn Hubernia). Eminak. 2023. № 3. P. 29-51. URL: <https://www.eminak.net.ua/index.php/eminak/article/view/657>

23. Shevchuk A., Markevych O. Spravnyk in Volyn Province Administrative System (END OF THE 18TH CENTURY – 1860S). Eminak. 2022. Vol. 3. P. 9-25.

24. Shevcuk Andrii. District and Main Courts in Right-Bank Ukraine (1797–1831): Arrangement, Staffing and Activities. UKRAINSKYI ISTORYCHNYI ZHURNAL. 2021. Vol. 4. P. 50-64.

25. Shevchuk A. Judicial Adjustment of Land Relations in the Right-Bank Ukraine (1797-1840). UKRAINSKYI ISTORYCHNYI ZHURNAL. 2020. № 4. P. 29-45.

26. Шевчук А. Судова влада Правобережної України (кінець XVIII – перша третина XIX ст.) у мемуарній літературі. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. 2023. № 43. С. 80-89.

27. А PRIMA FACIE: Студії з історії Європи: кол. монографія / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; за ред. Рафала Димчика, Ігоря Кривошеї. Київ: КНТ, 2021. 272 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/gumanitarni-nauki/a-prima-facie-studii-z-istorii-evropi-monografiyayu-za-red-i-krivoshei-1-1>

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт наукової літератури: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
2. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського: www.nbuv.gov.ua
3. Інститут історії України НАН України: <http://www.history.org.ua/>
4. Днеслово: інтернет-збірник наукових праць: http://dneslovo.at.ua/load/istorija_ukrajini/24
5. Українська історична книга: <http://historybooks.com.ua/>
6. Ізборник (збірники документів з історії України): <http://litopys.org.ua/>